

AKTUALNE PROBLEMY
REFORM
KONSTYTUCYJNYCH

AKTUALNE PROBLEMY REFORM KONSTYTUCYJNYCH

REDAKCJA NAUKOWA
STANISŁAW BOŻYK

Temida 2

Białystok 2013

© Copyright by Temida 2
Białystok 2013

Redaktor Naukowy Wydawnictwa Temida 2: Cezary Kosikowski

Rada Naukowa Wydawnictwa Temida 2:

Przewodniczący Rady Naukowej Wydawnictwa Temida 2: Emil W. Pływaczewski

Członkowie z Uniwersytetu w Białymstoku: Stanisław Bożyk, Leonard Etel, Ewa M. Guzik-Makaruk, Adam Jamróz, Dariusz Kijowski, Cezary Kosikowski, Cezary Kulesza, Agnieszka Malarewicz-Jakubów, Maciej Perkowski, Stanisław Prutis, Eugeniusz Ruśkowski, Walerian Sannetra, Joanna Sienczyło-Chlabicz, Ryszard Skarzyński, Halina Święczkowska, Jaroslav Volkonovski, Mieczysława Zdanowicz

Członkowie z Polski: Marian Filar (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Edward Gniewek (Uniwersytet Wrocławski), Lech Paprzycki (Sąd Najwyższy)

Członkowie zagraniczni: Lidia Abramczyk (Państwowy Uniwersytet im. Janki Kupały w Grodnie, Białoruś), Vladimir Babčak (Uniwersytet w Koszycach, Słowacja), Renata Almeida da Costa (Uniwersytet La Salle, Brazylia), Chris Eskridge (Uniwersytet w Nebrasce, USA), Jose Luis Iriarte Angél (Uniwersytet Navarra, Hiszpania), Marina Karasjewa (Uniwersytet w Woroneżu, Rosja), Bernhard Kitous (Uniwersytet w Rennes, Francja), Martin Krygier (Uniwersytet w Nowej Południowej Walii, Australia), Petr Mrkyvka (Uniwersytet Masaryka, Czechy), Marcel Alexander Niggli (Uniwersytet we Fryburgu, Szwajcaria), Andrej A. Novikov (Państwowy Uniwersytet w Sankt Petersburgu, Rosja), Sławomir Redo (Uniwersytet Wiedeński, Austria), Bernd Schünemann (Uniwersytet w Monachium, Niemcy), Sebastiano Tafaro (Uniwersytet w Bari, Włochy), Wiktor Trinczuk (Kijowski Narodowy Handlowo-Ekonomiczny Uniwersytet, Ukraina)

Żadna część tej pracy nie może być powielana i rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie i w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny), włącznie z fotokopiuowaniem – bez pisemnej zgody wydawcy.

ISBN 978-83-62813-38-4

Recenzent: *Halina Zięba-Załucka*

Opracowanie graficzne i typograficzne: *Jerzy Banasiuk*

Projekt okładki: *Jerzy Banasiuk*

Redakcja techniczna: *Jerzy Banasiuk*

Korekta: *Wojciech Kotowski*

Wydawca: Temida 2

Przy współpracy i wsparciu finansowym
Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku

Spis treści

Wprowadzenie	11
--------------------	----

I.

PROBLEMATYKA ZMIAN KONSTYTUCYJNYCH W RP

Bogusław Banaszak
(UNIWERSYTET WROCŁAWSKI)

Jakie zmiany w Konstytucji RP są potrzebne?	17
---	----

Ryszard Chruściak
(UNIWERSYTET WARSZAWSKI)

Projekty zmian w Konstytucji RP	41
---------------------------------------	----

Adam Jamróz
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

Status konstytucyjny Prezydenta RP w świetle funkcji określonych w art. 126 Konstytucji (propozycje wykładni)	77
--	----

Jerzy Ciapała
(UNIWERSYTET SZCZECIŃSKI)

Kilka uwag o potrzebie zmian w obowiązującej Konstytucji RP	105
---	-----

Marzena Laskowska
(INSTYTUT NAUK PRAWNYCH PAN)

Zasadność i kierunki zmian w Konstytucji RP według opinii posłów	113
--	-----

Lech Jamróz
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

W sprawie wzmocnienia statusu ustrojowego Senatu RP	133
---	-----

Krzysztof Szeveluk
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

Zakres przedmiotowy poprawki senackiej do ustawy (zarys
problemu, potrzeba zmian konstytucyjnych) 151

Bogumił Jakubik
(UNIWERSYTET GDAŃSKI)

Problemy konstytucyjnej i ustawowej regulacji statusu klubów
i kół parlamentarnych w RP 169

Marek Woch
(UNIWERSYTET WARSZAWSKI)

Rozstrzygnięcie w sprawie przejściowej bądź trwałej niemożności
sprawowania urzędu przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 185

Stanisław Bułajewski
(UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI)

Problemy konstytucyjnej regulacji ustroju samorządu
terytorialnego w Rzeczypospolitej Polskiej 199

Ewelina Gierach, Aleksandra Syryt
(UNIWERSYTET KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO)

Ustawa o zmianie konstytucji – wybrane problemy związane
z kontrolą konstytucyjności 221

Paweł Kuczma
(DOLNOŚLĄSKA WYŻSZA SZKOŁA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNIKI W POLKOWICACH)

Konstytucjonalizacja funkcji sygnalizacyjnej Trybunału
Konstytucyjnego 235

Andrzej Szmyt
(UNIWERSYTET GDAŃSKI)

Ustawowe podstawy Rzecznika do Spraw Przeciwdziałania
Dyskryminacji czy zmiana Konstytucji? 251

II.

PRZEOBRAŻENIA KONSTYTUCYJNE W PAŃSTWACH EUROPY ZACHODNIEJ

Piotr Mikuli
(UNIwersytet Jagielloński)

Reformy ustrojowe w Zjednoczonym Królestwie w pierwszych
latach XXI wieku 261

Mirosław Granat
(UNIwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

Zakres zmian wprowadzonych w Konstytucji Francji ustawą
konstytucyjną z 23 lipca 2008 roku 281

Jarosław Szymanek
(UNIwersytet Warszawski)

Bilans francuskich reform konstytucyjnych 307

Katarzyna Kubuj
(Instytut Nauk Prawnych PAN)

Kilka uwag o zmianach Konstytucji V Republiki Francuskiej 327

Jacek Mazur
(NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI)

Wspomaganie parlamentu przez Trybunał Obrachunkowy we Francji .. 337

Stanisław Bożyk
(UNIwersytet w Białymstoku)

Kierunki nowelizacji Ustawy Zasadniczej RFN (zarys problematyki) 357

Emilia Dawidowicz
(UNIwersytet w Białymstoku)

Europeizacja Konstytucji Republiki Włoskiej z 1947 roku 369

Mariusz Chrzanowski
(UNIwersytet w Białymstoku)

Stabilność systemu konstytucyjnego Królestwa Hiszpanii 385

Andrzej Jackiewicz
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

Kontrowersje konstytucyjnoprawne i polityczne wokół ustroju terytorialnego Królestwa Hiszpanii: ewolucja czy stagnacja? 397

Viktoriya Serzhanova, Dominika Wapińska
(UNIWERSYTET RZESZOWSKI)

Ewolucja konstytucjonalizmu w Finlandii 417

Maciej Aleksandrowicz
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

Zmiana Konstytucji Federalnej Konfederacji Szwajcarskiej 445

III.

PRZEOBRAŻENIA KONSTYTUCYJNE W PAŃSTWACH EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ

Witold Brodziński
(UNIWERSYTET ŁÓDZKI)

Ustawa zasadnicza Węgier z 25 kwietnia 2011 roku. Odrodzenie narodu i państwa? 459

Artur Olechno
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

Zmiany w konstytucji Ukrainy 485

Monika Giżyńska
(UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI)

Tryby zmian konstytucji w Republice Litewskiej (zagadnienia wybrane) 503

Krzysztof Prokop
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

Rząd Republiki Litewskiej. Pozycja ustrojowa, organizacja i kompetencje 513

Jarosław Matwiejuk
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

Materie wyznaniowe w konstytucjach Federacji Rosyjskiej, Republiki Białoruś i Ukrainy	533
--	-----

IV.

PROBLEMY REFORM KONSTYTUCYJNYCH W PAŃSTWACH POZAEUROPEJSKICH

Grzegorz Kryszew
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

Sąd konstytucyjny Republiki Turcji a zmiany konstytucyjne	545
---	-----

Grzegorz Kuca
(UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI)

Reformy konstytucyjne w Gruzji (próba podsumowania)	565
---	-----

Mariusz Antoni Kamiński
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

Reformy konstytucyjne w Islamskiej Republice Pakistanu w pierwszej dekadzie XXI wieku	577
--	-----

Tomasz Wiecech
(UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI)

Problematyka zmian konstytucyjnych w Australii	591
--	-----

Łukasz Jakubiak
(UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI)

Dynamika przekształceń konstytucyjnego modelu rządów w Republice Senegalu	613
--	-----

Hanna Skrzeczyńska
(UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU)

Przeobrażenia polityczno ustrojowe w Chile w drugiej połowie XX wieku	631
--	-----